

Hans Schmidt (Sl.) mente ikke, det kunne være hans opgave at udtale sig om rigsretsspørgsmålet, men følte sig dog berettiget til at udtale, at der efter hans opfattelse „af de ansvarlige kredse under krigen, specielt af statsministrene Stauning, Buhl og Scavenius, er ført en realitetsbetonet politik med det formål på bedst mulig måde at varetage landets interesser og at skåne befolkningen i videst muligt omfang.

Når jeg således mener, at sagens udfald på forhånd er givet, og at det iøvrigt drejer sig om et indre dansk anliggende, som det ikke kan være min opgave at komme nærmere ind på, må det dog være mig tilladt at fremkomme med supplerende bemærkninger, idet jeg mener, at folketingets beslutning i denne sag vil kunne få direkte betydning for mindretallet og for hele udviklingen i grænselandet“ — en opfattelse, som han begrundede nærmere i en udførlig redegørelse.

Efter at ordførerne for samtlige partier og mindretal havde gjort rede for deres synspunkter, fik *Alsing Andersen* (S) ordet for at imødegå de kritiske bemærkninger, som var fremsat angående hans og andre politisk ansvarliges stillingtagen til de foreliggende problemer i dagene omkring 9. april 1940 og i besættelsestiden.

„Tingets medlemmer vil formentlig forstå“, udtalte *Alsing Andersen* indledningsvis, „at jeg med tilfredshed hilser, at man nu endelig er nået frem til denne forhandling, som jeg har måttet vente på i 15 år. Der er ganske vist dem, der vil sige, at de første 5 år ikke kan regnes med. Jeg erkender også fuldtud, at det, så længe besættelsen varede, ikke var muligt at foretage den undersøgelse, som jeg naturligvis lige siden den 9. april 1940 selv har erkendt nødvendigheden af. Det er imidlertid en fejltagelse at tro, at jeg uden videre kan lade disse 5 år ude af betragtning. Det samme gælder statsminister Stauning i den tid, han oplevede af besættelsen, og udenrigsminister Munch, der oplevede hele besættelsestiden. Forholdet var jo nemlig det, at der ikke gik mange dage efter den 9. april, før vi mærkede den hviskekampagne af mistænkeliggørelse, der senere trådte så højlydt frem, uden at vi under de daværende forhold havde nogen virkelig mulighed for at tage til genmæle.

Efter at befrielsen var en kendsgerning, har jeg altså måttet vente yderligere 10 år — ti år — før sagen kan bringes til afslutning gennem en afstemning i dette høje ting. Jeg beder om, at man ikke misforstår disse bemærkninger. Jeg agter ikke at klynke. Jeg kender vilkårene, når man har været i en politisk frontstilling i en sådan situation. Mine ord rummer heller ingen bebrejdelser mod de skiftende parlamentariske kommissioner, hvis omfangsrige og vanskelige arbejde jeg fuldtud forstår. Jeg ønsker blot at minde om disse omstændigheder, som jeg naturligvis ikke har kunnet være ligegyldig overfor, selvom en del medborgere har ment at kunne tage let på denne side af sagen.

Jeg kan selvfølgelig kun være tilfreds med, at samtlige medlem-